ROMÂNIA

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

PROIECT

privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător

Marian Budă

Ianuarie 2023

CUPRINS

Capitolul I - Consideraţii privind organizarea, competenţele şi rolul constituţional al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie ..... pag. 3

Capitolul II - Funcţia de vicepreşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Cadru legal ..... pag. 6

Capitolul III - Date statistice relevante privind volumul activităţii de judecată a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în anul 2021 ..... pag. 13

Secţiunea 1. Volumul general de activitate ..... pag. 13

Secţiunea 2. Structura volumului de activitate .....pag. 13

Secţiunea 3. Rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în interpretarea şi aplicarea unitară a legii ..... pag. 22

Secţiunea 4. Resursele umane aflate la dispoziţia instanţei în anul 2021..... pag.24

Secţiunea 5. Colegiul de conducere de la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie..... pag.27

Secţiunea 6. Asigurarea transparenţei activităţii judiciare şi diseminarea jurisprudenţei proprii ..... pag. 27

Secţiunea 7. Direcţia legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică..... pag. 30

Capitolul IV Principalii factori de risc privind activitatea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie pe parcursul anului 2021 şi măsurile de contracarare ..... pag. 34

Capitolul V Măsurile pe termen scurt, mediu şi lung propuse în exercitarea funcţiei de vicepreşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie..... pag. 37

Capitolul VI Compatibilitatea prezentului proiect cu proiectul de exercitare a atribuţiilor specifice funcţiei de preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie..... pag. 41

I. Considerații privind organizarea, competențele și rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) din Constituţia României, puterea judecătorească se exercită de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi de celelalte instanţe judecătoreşti stabilite de lege. Totodată, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie are rolul constituţional de a asigura interpretarea şi aplicarea unitară a legii de către celelalte instanţe judecătoreşti, potrivit competenţei sale.

Activitatea vicepreşedinților Înaltei Curți de Casație și Justiție are o dimensiune organizatorico-administrativă dar și una pe linia coordonării activităților profesionale de unificare a practicii judiciare.

Pentru o bună îndeplinire a atribuțiilor specifice funcției de vicepreşedinte este necesară cunoașterea competenței și organizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie este organizată şi funcţionează în temeiul art. 126 din Constituţia României, republicată şi al art. 20-38 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară. Are în componenţă Secţia I civilă, Secţia a II-a civilă, Secţia penală, Secţia de contencios administrativ şi fiscal şi Secţiile Unite, cu competenţă proprie. În cadrul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie funcţionează Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum şi complete de 5 judecători.

Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și hotărârile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel.

Totodată, secțiile Înaltei Curți, în raport cu competența fiecăreia, soluționează:

- Cererile de strămutare, în cazurile prevăzute de lege;
- Conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege;
- Orice alte cereri prevăzute de lege;

Completurile de 5 judecători soluționează apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cauzele în materie disciplinară potrivit legii și alte cauze date în competența lor prin lege.

Înalta Curte de Casație și Justiție se constituie în *Secții Unite* când soluționează sesizările privind schimbarea jurisprudenței instanței supreme sau pentru sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

În afara secţiilor şi a completurilor de judecată arătate mai sus, în structura Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie sunt reglementate şi următoarele compartimente: a) Direcţia legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică; b) Cancelaria; c) Registraturile şi arhivele d) Departamentul economico-financiar şi administrativ; e) Biroul de informare şi relaţii publice; f) Compartimentul relaţii internaţionale; g) Compartimentul juridic; h) Compartimentul de audit public intern; i) Compartimentul arhivă generală, j) Compartimentul de protecţia muncii şi Compartimentul de documente clasificate.

Cheltuielile necesare funcţionării Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie se finanţează din bugetul de stat, iar preşedintele are calitatea de ordonator principal de credite.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie se compune din preşedinte, 2 vicepreşedinţi, 4 preşedinţi de secţii şi judecători. În cadrul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie funcţionează magistraţi-asistenţi, grefieri, manager economic, funcţionari publici, specialişti IT şi alte categorii de personal auxiliar stabilite prin statul de funcţii.

Numărul maxim de posturi se stabileşte prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiţiei şi a preşedintelui Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, finanţarea posturilor fiind asigurată în limita bugetului aprobat prin legile bugetare anuale şi de rectificare.

Conducerea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie se asigură de preşedinte, 2 vicepreşedinţi şi Colegiul de conducere – art. 30 alin. (1) Legea nr. 304/2022.

Potrivit art. 30 alin. (3) din aceeaşi lege, preşedintele, vicepreşedinţii, preşedinţii de secţie şi 4 judecători, câte unul de la fiecare secţie de la fiecare secţie, aleşi pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor, constituie Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Când se dezbat probleme economico-financiare şi administrative, la şedinţele colegiului de conducere participă managerul economic al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, care are vot consultativ.

Adunarea generală a judecătorilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie se întruneşte pentru:

a) aprobarea raportului anual de activitate, care se dă publicităţii;
b) aprobarea bugetului Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cu avizul consultativ al Ministerului Finanţelor Publice;
c) alegerea şi revocarea membrilor aleşi ai Colegiului de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;
d) alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, în condiţiile legii;
e) consultarea judecătorilor cu privire la măsurile necesare pentru buna funcţionare a activităţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;
f) îndeplinirea altor atribuţii prevăzute de lege sau regulamente.

Aceste elemente configurează Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie ca pe o organizaţie publică funcţionând în mediul social românesc, care cunoaşte o evoluţie dinamică. Această entitate este caracterizată atât de elementele care o compun, cât şi de procesele prin care se realizează întrepătrunderea şi dinamica acestora, având scopul de înfăptuire a justiţiei.

Cunoaşterea dinamicii instituţiei în cei 14 ani de când am calitatea de judecător al Înaltei Curţi m-a determinat să cred că îndeplinirea rolului constituţional al Înaltei Curţi implică ataşamentul faţă de valorile organizaţionale şi practicile care şi-au dovedit eficienţa în timp, integrate într-o abordare care să fie aptă a asigura o colaborare intrainstituţională echilibrată.

Analiza şi obiectivele formulate în cadrul prezentului proiect se vor referi, cu precădere, la atribuţii ale vicepreşedintelui legate de activitatea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în alte materii decât cea penală.

II. Funcţia de vicepreşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Cadru legal

Conducerea[1] administrativ-judiciară în cadrul instanţelor judecătoreşti, este definită ca un proces de direcţionare a activităţii de judecată bazată pe eficienta utilizare a resurselor materiale, informaţionale şi umane în scopul asigurării unui echilibru a volumului de activitate pe fiecare categorie de personal (judecători, magistraţi-asistenţi, personal auxiliar de specialitate, informaticieni, personal contractual) în funcţie de atribuţiile prevăzute de lege şi în vederea obţinerii unor performanţe profesionale specifice cuantificabile.

Începând cu data de 15 februarie 2013, când au fost puse în aplicare dispoziţiile Legii nr. 134/2010 (noul Cod de procedură civilă), în structura Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie există 2 posturi de vicepreşedinte.

Atribuţiile vicepreşedinţilor sunt prevăzute în Capitolul II - Conducerea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, Secţiunea 2 - Vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie din Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea administrativă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, republicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 121 din 17 februarie 2020 şi Ultimul amendament în 4 noiembrie 2020, în art. 18 - 20.

Vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie exercită atribuţiile ce revin preşedintelui, în lipsa acestuia, conform delegării de atribuţii dispuse de preşedinte sau în baza dispoziţiei preşedintelui.

Referitor la activitatea de judecată şi de unificare a practicii judiciare, vicepreşedinţii prezidează, în lipsa preşedintelui, completurile pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul prevăzut la art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă şi în cazul prevăzut la art. 476 alin. (8) din Codul de procedură penală şi Secţiile Unite, precum şi completurile de 5 judecători atunci când aceştia fac parte din complet, desemnaţi potrivit art. 36 alin. (4) din Legea nr. 304/2022.

Prin Hotărârile Colegiului de Conducere nr. 5 din 15 februarie 2013 şi nr. 3 din 1 februarie 2014 s-au modificat dispoziţiile art.18-20 din Regulament, astfel încât fiecare dintre cei doi vicepreşedinţi exercită atribuţii corespunzătoare specializării lor profesionale şi asigură aplicarea noilor coduri de procedură în materie civilă şi penală.

Vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie exercită, conform sarcinilor stabilite de preşedinte, următoarele atribuţii privind personalul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie:

---

[1] C.Furtună, C.Diaconu. Managementul administrativ-judiciar, Editura All Beck, Bucureşti, 2002, pag.7

- aprobă fişele posturilor pentru magistraţii asistenţi, personalul auxiliar de specialitate şi celelalte categorii de personal, întocmite de conducătorul compartimentului corespunzător;
- controlează şi coordonează evaluarea anuală a activităţii personalului Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cu excepţia judecătorilor şi a magistraţilor-asistenţi;
- analizează cererile şi propune preşedintelui încadrarea personalului, în condiţiile legii, cu excepţia judecătorilor şi a magistraţilor-asistenţi;
- aprobă efectuarea concediilor anuale de odihnă de către personalul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cu excepţia judecătorilor şi a magistraţilor-asistenţi.

Relativ la exercitarea atribuţiilor ce revin preşedintelui Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în lipsa acestuia, conform delegării dispuse sau în baza dispoziţiei preşedintelui (art.19 alin. 1 din Regulament), vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie exercită, conform repartizării stabilite de preşedinte, următoarele atribuţii:

- coordonează activitatea Cancelariei, a Direcţiei legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică şi a Departamentului economico-financiar şi administrativ;
- coordonează activitatea completurilor de 5 judecători în materie civilă sau penală, după caz, iar în această calitate dispun măsurile administrative necesare pentru buna funcţionare a acestor completuri, în condiţiile legii;
- dispun înlocuirea din completul de 5 judecători învestit cu soluţionarea unei cauze a judecătorilor care se află în situaţiile prevăzute în art. 64 alin. (2) - (6) din Codul de procedură penală;
- asigură conducerea generală a Biroului de informare şi relaţii publice;
- propun colegiului de conducere măsurile necesare ce urmează a fi adoptate în procesul formării şi perfecţionării profesionale a judecătorilor şi magistraţilor-asistenţi;
- urmăresc dezbaterea problemelor de drept în cadrul secţiilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;
- asigură publicarea periodică a jurisprudenţei Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;
- organizează paza sediului şi a bunurilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi aprobă măsurile pentru prevenirea incendiilor, cele privind protecţia muncii, protecţia civilă, apărarea împotriva dezastrelor şi activităţile privind problemele militare;
- controlează activitatea arhivistică specifică instanţelor judecătoreşti, potrivit legii;
- controlează şi coordonează activitatea comisiei de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informaţiile de interes public.

Vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie exercită şi unele atribuţii legate de activitatea Colegiului de conducere, astfel:

- Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie este prezidat de preşedinte, iar în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreşedinţi.
- La începutul fiecărui an, Colegiul de conducere, la propunerea preşedintelui sau a vicepreşedinţilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, poate aproba înfiinţarea de completuri specializate în cadrul secţiilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în funcţie de numărul şi natura cauzelor, de volumul de activitate al fiecărei secţii, precum şi de specializarea judecătorilor şi necesitatea valorificării experienţei profesionale a acestora.
- Preşedintele sau vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie propun Colegiului de conducere înfiinţarea de completuri specializate, pe baza propunerilor formulate, pentru fiecare secţie, de preşedintele acesteia.
- Colegiul de conducere poate adopta, pe baza propunerilor preşedintelui sau ale vicepreşedinţilor, hotărâri privind circuitul dosarelor şi circuitul actelor la nivelul completurilor de 5 judecători
- Colegiul de conducere poate adopta, pe baza propunerilor preşedintelui, ale vicepreşedinţilor sau ale preşedinţilor de secţii, hotărâri privind: reguli comune şi reguli specifice privind repartizarea aleatorie a dosarelor, în aplicarea dispoziţiilor din acest domeniu prevăzute în lege, în Regulamentul de organizare şi funcţionare administrativă al Înaltei Curţi şi în Regulamentul de ordine interioară al instanţelor judecătoreşti; reguli comune şi reguli specifice privind organizarea arhivelor secţiilor, a completurilor de 5 judecători, a completurilor pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii şi a completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept; reguli privind organizarea activităţii judecătorilor şi a completurilor de permanenţă.

Un alt set de atribuţii ale vicepreşedinţilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie are în vedere prezidarea, în lipsa preşedintelui (art.37 alin.1 din Legea nr. 304/2022 şi art. 18 alin. 2 din Regulament) a:

- completurilor pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii (art.33 alin.2 teza a II-a din Regulament);
- completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, atunci când chestiunea de drept priveşte activitatea mai multor secţii ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în cazul prevăzut la art. 520 alin. 8 din Codul de procedură civilă (art.37 alin.2 teza a II-a din Regulament);
- Secţiilor Unite (art.30 alin.2 teza a II-a din Regulament);

În lipsa preşedintelui, relativ la completurile pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, vicepreşedinţii mai exercită următoarele atribuţii:

- După sesizarea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în lipsa preşedintelui, unul dintre vicepreşedinţi ia măsurile necesare pentru desemnarea, prin tragere la sorţi, a judecătorilor din secţia în a cărei competenţă intră problema de drept care a fost soluţionată diferit de instanţele judecătoreşti, precum şi a judecătorilor din celelalte secţii ce intră în alcătuirea completului (art. 34 alin. 1şi 2 din Regulament).
- În cazul în care problema de drept prezintă interes pentru două sau mai multe secţii, în lipsa preşedintelui, unul dintre vicepreşedinţi stabileşte secţiile interesate şi numărul judecătorilor din cadrul acestora care intră în compunerea completului (art. 34 alin. 3 din Regulament).
- În cazul în care problema de drept nu intră în competenţa niciunei secţii a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în lipsa preşedintelui, unul dintre vicepreşedinţi desemnează, prin tragere la sorţi, câte 5 judecători din cadrul fiecărei secţii (art.34 alin. 4 din Regulament).

Potrivit Regulamentului de organizare şi funcţionare administrativă, vicepreşedinţii mai au atribuţii şi în legătură cu desemnarea unor judecători sau magistraţi asistenţi, după cum urmează:

- Dacă numărul de judecători necesar formării completurilor de judecată în cadrul secţiilor nu se poate asigura, acesta se constituie cu judecători de la celelalte secţii, desemnaţi de către preşedintele sau vicepreşedintele Înaltei Curţi, prin tragere la sorţi (art.34 alin.6 din Legea nr. 304/2022 şi art. 53 alin.2 din Regulament).
- La şedinţele de judecată ale completurilor pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii participă prim-magistratul-asistent sau un magistrat-asistent desemnat, în lipsa preşedintelui, de unul dintre vicepreşedinţi dintre magistraţii-asistenţi repartizaţi la completurile pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept şi completurile de 5 judecători, în funcţie de problema de drept care a fost soluţionată diferit de instanţele judecătoreşti şi de specializarea magistratului-asistent (art. 35 din Regulament).
- După transmiterea sesizării preşedinţilor secţiilor interesate în soluţionarea chestiunii de drept, preşedintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie desemnează, prin tragere la sorţi, câte 5 judecători din cadrul secţiilor interesate în soluţionarea chestiunii de drept. În cazul în care în cadrul secţiilor au fost înfiinţate completuri specializate, conform art. 19 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, desemnarea, prin tragere la sorţi, se realizează cu prioritate dintre judecătorii care formează completurile de judecată specializate în domeniul căruia îi aparţine chestiunea de drept care constituie obiectul sesizării. (art. 37 alin.3 din Regulament).

- La şedinţele de judecată ale completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept participă un magistrat-asistent, desemnat în lipsa preşedintelui, de unul din vicepreşedinţi dintre magistraţii-asistenţi repartizaţi la completurilor pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept şi completurile de 5 judecători, în funcţie de chestiunea de drept care constituie obiectul sesizării şi de specializarea magistratului-asistent (art. 38 din Regulament).
- Judecătorii care fac parte din completurile de 5 judecători sunt desemnaţi anual, prin tragere la sorţi, de preşedintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie (art. 44 alin. 1 din Regulament).
- Pentru completurile de 5 judecători în alte materii decât cea penală, la propunerea preşedintelui sau a vicepreşedinţilor, Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie stabileşte anual reprezentativitatea secţiilor în compunerea completurilor. (art. 44 alin. 2 din Regulament).
- După tragerea la sorţi a titularilor completurilor de 5 judecători, se va proceda la întocmirea listelor de permanenţă pentru materia penală şi pentru alte materii decât cea penală, ordinea permanenţei fiind stabilită prin tragere la sorţi.
  Rezultatele tragerii la sorţi se consemnează într-un proces-verbal semnat de preşedintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre cei 2 vicepreşedinţi ai Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, precum şi de judecătorul care a participat la procedură.(art. 45 alin. 9 şi 10 din Regulament).
- În cazul eliberării din funcţie a unui judecător care face parte din completul de 5 judecători, preşedintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreşedinţii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie desemnează, prin tragere la sorţi, în şedinţă publică, un judecător dintre cei aflaţi pe listele de permanenţă, care va deveni membru titular al completului. Tragerea la sorţi se efectuează după publicarea decretului de eliberare din funcţie a judecătorului în Monitorul Oficial al României, Partea I. (art. 46 alin.3 din Regulament).
- La şedinţele de judecată ale completurilor de 5 judecători participă prim-magistratul-asistent, un magistrat-asistent-şef sau un alt magistrat-asistent, desemnat, în lipsa preşedintelui, de unul dintre vicepreşedinţi dintre magistraţii-asistenţi repartizaţi la completurile pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept şi completurile de 5 judecători, în funcţie de specializarea magistratului-asistent (art. 49 alin. 1 din Regulament).
- Compunerea completurilor speciale care îşi desfăşoară activitatea în timpul vacanţei judecătoreşti se aprobă prin hotărâre a Colegiului de

conducere, pe baza propunerilor preşedinţilor de secţii sau ale vicepreşedinţilor, după caz (art. 131 din Regulament).

Un alt set de atribuţii vizează emiterea de dispoziţii de către vicepreşedinţi care trebuie aduse la îndeplinire, deduse din următoarele dispoziţii ale Regulamentului:

- Preşedinţii de secţii organizează, îndrumă şi controlează activitatea secţiei în limitele prevăzute de lege şi de prezentul regulament, ţinând seama de dispoziţiile preşedintelui şi ale vicepreşedinţilor, precum şi de hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie (art. 51 alin.2 lit.a teza a II-a din Regulament).
- Preşedinţii de secţii duc la îndeplinire orice măsură dispusă de Colegiul de conducere, precum şi de preşedintele şi vicepreşedinţi, potrivit legii şi prezentului regulament (art. 51 alin.2 lit.h din Regulament).
- În afară de activitatea de judecată, judecătorii duc la îndeplinire orice alte atribuţii stabilite de Colegiul de conducere, de preşedinte şi vicepreşedinţi, precum şi de preşedinţii de secţii, potrivit legii şi Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea administrativă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie (art.64 din Regulament).
- Magistraţii-asistenţi din cadrul secţiilor duc la îndeplinire orice alte sarcini încredinţate de preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, de vicepreşedinţi sau de preşedintele de secţie (art.72 alin. 1 din Regulament).
- Personalul repartizat la Secţiile Unite, la completurile pentru soluţionarea recursurilor în interesul legii, la completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, la completurile de 5 judecători şi la secţiile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cu excepţia grefierilor-de şedinţă, are atribuţia de a întocmi conceptele şi citaţiile pentru primul termen de judecată, conform dispoziţiei preşedintelui, a vicepreşedinţilor sau, după caz, a preşedinţilor de secţii, în cazul în care această activitate nu este stabilită de preşedinte, de vicepreşedinţi ori, după caz, de preşedinţii de secţii în atribuţiile grefierilor de şedinţă (art. 90 alin. 1 lit.c din Regulament).
- Biroul de informare şi relaţii publice funcţionează în subordinea unuia dintre vicepreşedinţi (art.107 alin 2 din Regulament)
- Compartimentul relaţii internaţionale duce la îndeplinire toate dispoziţiile primite de la preşedinte şi vicepreşedinţi în domeniul cooperării internaţionale (art. 112 lit.b din Regulament).
- Compartimentul juridic efectuează toate lucrările dispuse de preşedinte şi vicepreşedinţi şi îndeplineşte orice alte sarcini încredinţate de aceştia în domeniul său de activitate (art. 115 lit.j din Regulament).

În conformitate cu Legea nr. 182/2002 privind protecţia informaţiilor clasificate, unul dintre vicepreşedinţi conduce structura de protecţie a

informaţiilor clasificate a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, constituită prin ordin al preşedintelui, în vederea exercitării atribuţiilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 585/2002 pentru aprobarea Standardelor naţionale de protecţie a informaţiilor clasificate în România, modificată şi completată (art. 19 alin. 2 din Regulament).

III. Date statistice relevante privind volumul activității de judecată a Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2021

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie este instanţa supremă în ierarhia instanţelor judecătoreşti din România şi are, potrivit dispoziţiilor art. 1 alin. 1) din Legea nr. 304/2022, privind organizarea judiciară, republicată, rolul principal în exercitarea puterii judecătoreşti.

III.1. Volumul general de activitate

În anul 2021, pe rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie s-au aflat 24.946 de cauze, faţă de 26976 de cauze aflate pe rol în anul 2020, înregistrându-se o scădere de 2.030 cauze (7,53%. Comparativ cu anul 2019, când s-au înregistrat pe rol 28.950 de cauze, scăderea este de 4.004 cauze.

În ceea ce priveşte numărul cauzelor nou intrate, situaţia este următoarea. La nivelul anului 2021, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a înregistrat 13.360 de cauze, faţă de 12.306 de cauze nou intrate în anul 2020, înregistrându-se o creştere de 1.054 de cauze (7,89%). Numărul cauzelor nou intrate în anul 2021 este sensibil egal cu cel din anul 2019, când numărul cauzelor nou intrate a fost de 13.966.

În ceea ce priveşte numărul cauzelor soluţionate în anul 2021, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a soluţionat 15.527 de cauze. Comparativ cu nivelul anului 2020, când au fost soluţionate 15.404 de cauze, s-a evidenţiat o creştere de 123 cauze (0,8%) şi de 1241 de cauze faţă de nivelul anului 201 (5,89%), când au fost soluţionate 14.286 de cauze.

Referitor la cauzele rămase pe rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie la sfârşitul anului 2021, se constată că au fost evidenţiate 9.435 de cauze, înregistrându-se o scădere cu 2.151de cauze faţă de anul 2020 (18,5%) şi cu 5.229 faţă de nivelul anului 2019 (35,66%).

În cursul anului 2022, până la sfârşitul lunii decembrie, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție au intrat un număr de 13.310 de cauze, în total pe rol până la sfârșitul lunii noiembrie fiind un număr de 22.745 cauze.

În aceeași perioadă au fost soluționate un număr de 14.142 cauze.

La data de 30 decembrie 2022 au mai rămas pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție un număr de 8.603 dosare.

III.2 Structura volumului de activitate

Din totalul cauzelor aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în anul 2021, 4353 de cauze s-au aflat pe rolul Secției I civile, 4136 de cauze s-au aflat pe rolul Secției a II-a civile,12108 de cauze s-au aflat pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal, 3303 cauze s-au aflat pe rolul Secției penale,

909 cauze s-au aflat pe rolul Completurilor de 5 judecători, 34 de cauze s-au aflat pe rolul Completurilor pentru soluționarea recursului în interesul legii și 103 cauze s-au aflat pe rolul Completurilor pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Din totalul cauzelor nou intrate în anul 2021, 2706 de cauze s-au înregistrat pe rolul Secției I civile, 2517 cauze s-au înregistrat pe rolul Secției a II-a civile, 4772 de cauze s-au înregistrat pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal, 2634 pe rolul Secției penale, 619 pe rolul Completurilor de 5 judecători, 28 pe rolul Completurilor pentru soluționarea recursului în interesul legii și 84 pe rolul Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Din totalul cauzelor soluționate în anul 2021, 2.827 de cauze au fost soluționate de Secția I civilă, 2789 de cauze au fost soluționate de Secția a II-a civilă, 6355 de Secția de contencios și administrativ și fiscal, 2.645 de cauze de Secția penală, 781 de Completurile de 5 judecători, 27 de cauze de Completurile pentru soluționarea recursului în interesul legii și 87 de cauze de Completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Din totalul cauzelor rămase în stoc la finalul anului 2021, 1.526 de cauze se aflau pe rolul Secției I civile, 1347 pe rolul Secției a II-a civile, 5.753 de cauze pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal, 658 pe rolul Secției penale, 128 pe rolul Completurilor de 5 judecători, 7 cauze pe rolul Completurilor pentru soluționarea recursului în interesul legii și 16 cauze pe rolul Completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În cursul anului 2022, s-au înregistrat 2613 dosare nou intrate la Secția Penală, 2461 dosare - Secția I Civilă, 2402 dosare - Secția a II-a civilă, 5340 dosare - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, 364 dosare - Completul de 5 judecători, 21 dosare – Completul competent cu soluționarea recursului în interesul legii și 109 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Tot în aceeași perioadă, Secția I Civilă a soluționat 2512 cauze, Secția a II-a Civilă – 2746 cauze, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal – 5984 cauze, Secția Penală 2420 cauze, Completul de 5 judecători – 350 cauze, Completul competent cu soluționarea recursului în interesul legii – 27 cauze iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – 103 cauze.

La sfârșitul anului 2022 din totalul de 8603 cauze rămase pe rol, 1475 sunt pe rolul Secției I Civile, 1003 pe rolul Secției a II-a Civile, 5109 pe rolul Secției de Contencios Administrativ și Fiscal, 851 pe rolul Secției Penale, 142 pe rolul Completurilor de 5 judecători, 1 pe rolul Completului competent cu soluționarea recursului în interesul legii și 22 pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

III.2.1 Secţia I Civilă

Cauzele aflate pe rol

Secţia I civilă a avut de soluţionat în anul 2021 un număr de 4.353 dosare, volum de dosare rezultat prin însumarea numărului de dosare nou înregistrate în cursul anului 2021 (2.706 dosare) cu numărul de dosare rămase nesoluţionate la sfârşitul anului 2020 (1.647 dosare), constatându-se o uşoară scădere a dosarelor aflate pe rol în anul 2021 faţă de anul 2020, de cca.1,5%, şi o creştere faţă de anul 2019, de cca. 9%.

Din numărul total de 4.353 al cauzelor de soluţionat, 3.121 cauze au fost în stadiul procesual recurs (reprezentând 72%), 295 cauze au fost în stadiul procesual contestaţie în anulare şi revizuire (reprezentând 7%) şi 937 cauze care privesc alte cereri (conflicte de competenţă, cereri de strămutare şi alte cauze – reprezentând 21%).

Cauzele nou intrate

În anul 2021 au fost înregistrate 2.706 dosare, constatându-se o scădere de 6,5% faţă de anul 2020, când au fost înregistrate 2.882 dosare, şi o scădere de 4,7% faţă de anul 2019, când au fost înregistrate 2.833 dosare.

Din totalul dosarelor înregistrate în anul 2021, un procent de 93% a fost înregistrat în baza noului Cod de procedură civilă şi 7% a fost înregistrat în baza vechiului Cod de procedură civilă. Analiza cauzelor nou intrate pe materii juridice arată că, în materia civil, s-au înregistrat 2.458 dosare (91 % din totalul dosarelor nou intrate), în materia minori şi familie s-au înregistrat 133 dosare (5% din totalul dosarelor nou intrate) şi în materia proprietate intelectuală s-au înregistrat 115 dosare (4% din totalul dosarelor nou intrate).

Structura dosarelor nou înregistrate pe rolul Secţiei I civile în anul 2021, pe stadii procesuale, reflectă faptul că din totalul de 2.706 dosare nou intrate, 64% sunt în stadiul procesual recurs, 5% sunt în stadiul procesual contestaţie în anulare şi revizuire şi 31% alte cereri (conflicte de competenţă, cereri de strămutare şi alte cauze).

Cauzele soluţionate

Datele statistice arată că în cursul anului 2021 au fost soluţionate 2.827 dosare, în creştere comparativ cu anii anteriori, cu 56 dosare faţă de anul 2020, când numărul acestora a fost de 2.771, reprezentând o creştere cu 2%, şi cu 337 dosare faţă de anul 2019, când numărul acestora a fost de 2.490, reprezentând o creştere cu 13,5%.

Din totalul de 2.827 cauze soluţionate în anul 2021, un număr de 1.719 au fost cauze în stadiul procesual recurs (reprezentând 61% din totalul cauzelor soluţionate), un număr de 250 cauze au fost în stadiul procesual contestaţie în anulare şi revizuire (reprezentând 9% din totalul cauzelor soluţionate) şi un număr de 858 cauze care privesc alte cereri (conflicte de competenţă, cereri de

strămutare şi alte cauze– reprezentând 30% din totalul cauzelor soluționate). De asemenea, din totalul dosarelor soluționate, un procent de 93% a fost soluționat potrivit dispozițiilor noului Cod de procedură civilă.

În anul 2021 au fost pronunțate 2.572 hotărâri și 255 încheieri finale de dezînvestire, fiind închis un număr de 2.813 dosare.

Cauzele rămase în stoc

La sfârşitul anului 2021, exista pe rolul Secției I civile un număr de 1.526 dosare, în scădere față de anii anteriori, cu 121 dosare comparativ cu anul 2020, când numărul dosarelor rămase în stoc a fost de 1.647 dosare, reprezentând o scădere cu 8%, şi cu 10 dosare comparativ cu anul 2019, când numărul dosarelor rămase în stoc a fost de 1536 dosare, reprezentând o scădere cu 0,6%.

Totodată, la sfârşitul anului 2021, se înregistra un număr de 101 dosare suspendate, constatându-se o scădere cu 77 % față de numărul de dosare suspendate aflate la sfârşitul anului 2020, şi anume 179 dosare, şi o creştere de 6 % față de numărul de dosare suspendate de la sfârşitul anului 2019, când exista un număr de 95 dosare suspendate.

În cursul anului 2022, pe rolul Secției I Civile au intrat 2461 cauze, înregistrându-se un număr total de 3987 cauze pe rolul acestei secții, din care au fost soluționate 2512 cauze, înregistrându-se la sfârşitul anului un stoc de 1475 dosare.

III.2.2 Secția a II - a Civilă

Cauzele aflate pe rol

În anul 2021, Secția a II-a civilă a avut de soluționat un număr de 4136 dosare, volum de dosare rezultat prin însumarea numărului de dosare nou înregistrate în cursul anului 2021 (2517 dosare) cu numărul de dosare rămase nesoluționate la sfârşitul anului 2020 (1619 dosare), în scădere comparativ cu anii anteriori, cu 102 dosare față de anul 2020, când numărul acestora a fost de 4238, reprezentând o scădere cu 2,4%, şi, respectiv, cu 424 dosare față de anul 2019, când numărul acestora a fost de 4560, reprezentând o scădere cu 9,29%.

Din numărul total de 4136 al dosarelor pe rol, 3135 au fost dosare aflate în stadiul procesual al recursului (75,79% din totalul dosarelor aflate pe rol), 206 au fost contestații în anulare/revizuiri (4,98% din totalul dosarelor aflate pe rol) şi 795 au fost dosare de fond (conflicte de competență, cereri de strămutare şi alte cauze), reprezentând 19,22% din totalul dosarelor aflate pe rol).

Cauzele nou intrate

În anul 2021 au fost înregistrate 2517 dosare, în creştere cu 447 dosare față de anul 2020 când numărul acestora a fost de 2070 dosare, reprezentând o

creştere cu 22%, şi în scădere cu 265 dosare faţă de anul 2019, când numărul acestora a fost de 2782, reprezentând o scădere cu 9,52%.

Din totalul dosarelor înregistrate în anul 2021, un procent de 92% a fost reglementat de dispoziţiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, restul fiind guvernat de prevederile Codului de procedură civilă din 1865.

Analiza cauzelor nou intrate pe materii juridice arată că, în materia litigiilor cu profesioniştii s-au înregistrat 1764 dosare (70,08% din totalul dosarelor nou intrate), în materia litigiilor de muncă s-au înregistrat 358 dosare (14,22% din totalul dosarelor nou intrate), în materia asigurărilor sociale s-au înregistrat 182 dosare (7,23% din totalul dosarelor nou intrate), din materia falimente s-au înregistrat 202 dosare (8,02% din totalul dosarelor nou intrate), iar din materiile civil şi drept maritim şi fluvial, s-au înregistrat 11 dosare (0,43% din totalul dosarelor nou intrate).

Structura dosarelor nou înregistrate pe rolul Secţiei a II-a civile în anul 2021, pe stadii procesuale, arată faptul că din totalul de 2517 dosare nou intrate, 1657 dosare au fost în stadiul procesual recurs (65,83% din totalul dosarelor nou intrate), 168 dosare au fost contestaţii în anulare/revizuiri (6,67% din totalul dosarelor nou intrate), şi 692 dosare au avut ca stadiu procesual fond (conflicte de competenţă, cereri de strămutare şi alte cauze), reprezentând 27,49% din totalul dosarelor nou intrate.

Cauzele soluţionate

Indicatorul dosare soluţionate s-a materializat într-un număr de 2789 dosare, în creştere comparativ cu anii anteriori, cu 170 dosare faţă de anul 2020, când numărul acestora a fost de 2619, reprezentând o creştere cu 6,49%, şi cu 391 dosare faţă de anul 2019, când numărul acestora a fost de 2398, reprezentând o creştere cu 16,3%.

Din cele 2789 dosare soluţionate, un număr de 1907 de dosare au fost în stadiul procesual recurs (reprezentând 68,37% din totalul cauzelor soluţionate), un număr de 176 de dosare au fost în stadiul procesual contestaţii în anulare/revizuiri (reprezentând 6,31% din totalul cauzelor soluţionate), iar un număr de 706 de dosare au fost în stadiul procesual fond (conflicte de competenţă, cereri de strămutare şi alte cauze – reprezentând 25,31% din totalul cauzelor soluţionate).

De asemenea, din totalul dosarelor soluţionate în anul 2021, un procent de 94,58 % a fost soluţionat potrivit dispoziţiilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Conform datelor statistice, în anul 2021 au fost pronunţate 2463 de decizii, 342 de încheieri de dezînvestire cu număr şi 608 încheieri de dezînvestire fără număr, fiind închise un număr de 2423 de dosare.

Cauzele rămase în stoc

La sfârşitul anului 2021, se aflau pe rolul Secţiei a II-a civile 1347 dosare, în scădere faţă de anii anteriori, cu 272 dosare faţă de anul 2020, când numărul dosarelor rămase în stoc a fost de 1619 dosare, reprezentând o scădere cu 16,8% şi, respectiv, cu 815 dosare faţă de 2019, când numărul acestora a fost de 2162 dosare, reprezentând o scădere cu 37,69%.

La finalul anului 2021 se înregistrau 170 de dosare suspendate, comparativ cu 739 în anul 2020 şi 377 în anul 2019. Se observă o scădere semnificativă faţă de anii anteriori, cu 75% faţă de anul 2020 şi 55% faţă de anul 2019, scăderea fiind determinată de soluţionarea cauzelor aflate pe rolul CJUE cu privire la interpretarea normelor europene privind clauzele abuzive din contractele încheiate de consumatori.

În cursul anului 2022, pe rolul Secţiei a II-a Civile s-au înregistrat 2402 dosare nou intrate, pe rol în cursul acestui an fiind înregistrate 3749 de dosare din care au fost soluţionate 2746, rămânând la sfârşitul anului un stoc de 1003 dosare.

III.2.3 Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal

Cauzele aflate pe rol

Secţia de contencios administrativ şi fiscal a avut de soluţionat în anul 2021 un număr de 12.108 dosare, volum de dosare rezultat prin însumarea numărului de dosare nou înregistrate în cursul anului 2021 (4772 dosare) cu numărul de dosare rămase nesoluţionate la sfârşitul anului 2020 (7336 dosare), constatându-se o scădere a dosarelor în anul 2021 faţă de anul 2020, când secţia a avut pe rol 14.311 dosare, cu 2.203 de cauze (scădere cu 15,4%) şi faţă de anul 2019, când secţia a avut pe rol 16.732 dosare, cu 4.624 de cauze (scădere cu 27,6%).

Din numărul total de 12.108 al cauzelor de soluţionat, un număr de 10.417 au fost în stadiul procesual recurs (86%), iar restul de 1.691 alte cauze (14%), din care: 625 conflicte de competenţă (37%), 296 strămutări (17,5%), 7 litigii magistraţi (0,4%), 358 contestaţii în anulare (21,1%), 287 revizuiri (17%), 118 alte cauze (7%).

Cauzele nou intrate

În anul 2021 au fost înregistrate 4.772 de cauze, faţă de 4.159 de cauze nou intrate în anul 2020, înregistrându-se o diferenţă de 613 cauze (creştere a numărului de dosare nou intrate cu 14,7%), respectiv faţă de 5.497 de cauze nou intrate în anul 2019, înregistrându-se o diferenţă de 725 cauze (scădere a numărului de dosare nou intrate în anul 2021 faţă de anul 2019 cu 13,2%).

Structura dosarelor nou înregistrate pe rolul Secţiei de contencios administrativ şi fiscal în anul 2021, pe stadii procesuale, reflectă faptul că din totalul de 4.772 de dosare nou intrate în anul 2021, un număr de 3.553 de dosare

sunt în stadiul procesual recurs (74,45%), iar restul de 1.219 de dosare în stadiul procesual contestație în anulare, revizuire, fond (conflicte de competență, strămutări, litigii magistrați) ori alte cauze (25,54%).

De asemenea, dintre cauzele nou intrate în cursul anului 2021 un număr de 25 de dosare au avut ca obiect acțiuni întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic şi biologic, la care se adaugă un număr de 3 dosare rămase în stoc, fiind înregistrat numărul total de 28 de astfel de cauze.

Cauzele soluționate

Datele statistice reflectă că în cursul anului 2021 au fost soluționate un număr de 6.355 de dosare, în scădere cu 620 dosare față de anul 2020 (când au fost soluționate 6.975 cauze), înregistrându-se astfel o scădere a numărului de dosare soluționate cu 8,9%, respectiv în scădere cu 225 dosare față de anul 2019 (când au fost soluționate 6.580 cauze), înregistrându-se astfel o scădere a numărului de dosare soluționate în anul 2021 față de anul 2019 cu 3,4%.

Din totalul de 6.355 de dosare soluționate, un număr de 5.158 (81,2%) au fost recursuri, iar restul de 1.197 (18,8%) alte cauze (535 conflicte de competență, 195 strămutări, 5 litigii cu magistrați, 214 contestații în anulare, 178 revizuiri, 70 alte cauze).

În anul 2021 au fost pronunțate 6.355 de hotărâri, dintre care 6.135 de decizii şi 220 de încheieri finale de dezînvestire cu număr.

Cauzele rămase în stoc

La sfârşitul anului 2021, existau pe rolul secției 5.753 de cauze, înregistrându-se o scădere cu 1.583 de cauze față de nivelul anului 2020, când stocul s-a situat la 7.336 de cauze, reprezentând o scădere cu 21,6%, respectiv o scădere cu 4.399 de cauze față de nivelul anului 2019, când stocul s-a situat la 10.152 de cauze, reprezentând o scădere a numărului de dosare rămase pe rol la sfârşitul anului 2021 față de anul 2019 cu 43,3%.

Din totalul de 5.753 al dosarelor rămase pe rol, un număr de 5.259 dosare (91,4%) sunt în stadiul procesual al recursului, iar restul de 494 dosare (8,6%) – alte cauze (90 conflicte de competență, 101 strămutări, 2 litigii cu magistrați, 144 contestații în anulare, 109 revizuiri, 48 alte cauze).

Totodată, la sfârşitul anului 2021, se înregistra un număr de 329 de cauze suspendate, reprezentând un procent de 2,7% din totalul cauzelor aflate pe rolul secției în perioada de referință.

În cursul anului 2022, pe rolul Secției de Contencios Administrativ şi Fiscal, s-au înregistrat 5340 dosare nou intrate, în total pe rol fiind un număr de 11.093 dosare din care au fost soluționate 5984, rămânând la sfârşitul anului un stoc de 5109 dosare.

III.2.4 Completurile de 5 judecători. Cauzele aflate pe rol

Completurile de 5 judecători au avut de soluționat în anul 2021 un număr de 909 dosare, volum de dosare rezultat prin însumarea numărului de dosare nou înregistrate în cursul anului 2021, respectiv 619 dosare, cu numărul de dosare rămase nesoluționate la sfârșitul anului 2020 respectiv 290 dosare, constatându-se o creștere cu 79 de dosare (cca. 10%) față de anul 2020, când au fost înregistrate 830 de dosare pe rol și cu 164 de dosare (22%) față de anul 2019, când au fost înregistrate 745 de dosare pe rol.

Structura celor 909 dosare aflate pe rolul completurilor de 5 judecători în anul 2021, pe stadii procesuale, se prezintă astfel:

- 575 de cauze au fost în stadiul procesual recurs (63%);
- 97 de cauze au fost contestații în anulare (11%);
- 52 de cauze au fost revizuiri (5,7%);
- 132 de cauze au fost contestații (14,5%);
- 38 de cauze au fost în stadiul procesual apel (4%);
- 11 cauze au avut ca stadiu procesual fond conflict de competență sau contestație la executare (1,2%);
- 4 cauze au fost în stadiul procesual recurs în casație (0,5%).

Cauzele nou-intrate

În anul 2021, s-au înregistrat 619 dosare nou-intrate, constatându-se o scădere de 7,5% (51 dosare) comparativ cu anul 2020, când s-au înregistrat 670 cauze nou intrate, și o creștere de 17% (109 dosare) comparativ cu anul 2019, când s-au înregistrat 510 cauze nou intrate.

Cauzele soluționate

Datele statistice arată că în cursul anului 2021 au fost soluționate 781 de dosare, reprezentând o creștere cu 40%, respectiv 227 de dosare, comparativ cu anul 2020, când au fost soluționate 554 de cauze, și cu 33%, respectiv 196 de dosare, comparativ cu anul 2019, când au fost soluționate 585 de cauze.

Cauzele rămase în stoc

La sfârșitul anului 2021, se înregistra rolul completurilor de 5 judecători un stoc de 128 de dosare, în scădere cu 44% față de anul 2020, când a rămas în stoc un număr de 290 de dosare, respectiv în scădere cu 20% față de anul 2019, când a rămas în stoc un număr 160 de dosare.

Cauze suspendate

La 31 decembrie 2021, pe rolul completurilor de 5 judecători exista un total de 22 de cauze suspendate, dintre care 8 cauze suspendate pe rolul completurilor în materie penală și 14 cauze suspendate pe rolul completurilor în materie civilă.

La nivelul completurilor de 5 judecători au fost închise în sistemul ECRIS, un număr de 917 dosare.

În cursul anului 2022, pe rolul Completurilor de 5 judecători s-au înregistrat 364 dosare nou intrate, în total pe rol fiind 492 dosare, din care au fost soluţionate 350 dosare, la sfârşitul anului rămânând un stoc de 142 dosare.

III.2.5 Secţiile Unite

Circumscris competenţelor ce revin Secţiilor Unite, în anul 2021 Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, constituită în Secţii Unite, a adoptat 3 hotărâri, după cum urmează:

- Hotărârea nr. 1 din 22 februarie 2021, prin care, în temeiul art. 27 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, a stabilit şi a comunicat ministrului justiţiei propuneri de îmbunătăţire a legislaţiei vizând Codul de procedură civilă [art. 94 pct.1 lit. k), art. 135, art. 613 alin. (4)], Codul de procedură penală [art. 367, art. 368, art. 400 alin. (1), art. 406 alin. (1) şi (2), art. 4251, art. 453], Legea nr. 303/2004 [art. 96 alin. (3)], Legea nr. 304/2004 [art. 16], Legea nr. 535/2004 [art. 40], Legea nr. 164/2004 [art. 8].
- Hotărârea nr. 2 din 15 aprilie 2021, prin care, în temeiul art. 27 alin. (1) din Legea nr. 304/2004, a stabilit şi a comunicat ministrului justiţiei propuneri de îmbunătăţire a legislaţiei vizând Legea nr. 304/2004 [art. 18 alin. (3), art. 19 alin. (3), introducerea art. 191, art. 21 alin. (3), art. 24 alin. (2), art. 27 alin. (1), introducerea art. 271, art. 28, art. 29 alin. (4) şi (5), art. 30, art. 32, introducerea art. 321-323].
- Hotărârea nr. 3 din 30 iunie 2021, prin care a sesizat instanţa de contencios constituţional cu soluţionarea obiecţiei de neconstituţionalitate a Legii privind pentru modificarea şi completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor şi pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (Pl-x 125/2021), în ansamblul său. Prin Decizia nr. 514 din 14 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 728 din 26 iulie 2021, Curtea Constituţională a admis obiecţia de neconstituţionalitate şi a constatat că dispoziţiile art. II din Legea pentru modificarea şi completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor şi pentru modificarea Legiinr.304/2004 privind organizarea judiciară sunt neconstituţionale. Totodată, a respins obiecţia de neconstituţionalitate sub aspectul criticilor de neconstituţionalitate extrinseci şi a constatat că Legea pentru modificarea şi completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor şi pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în ansamblul său, este constituţională în raport cu acestea.

III.3 Rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în interpretarea şi aplicarea unitară a legii

III.3.1. Soluţionarea recursurilor în interesul legii

La Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie principalul mecanism de unificare a practicii a fost asigurat de înfiinţarea şi funcţionarea unei noi formaţiuni de judecată intitulată „Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii".

Regulile de alcătuire a completurilor şi procedura de soluţionare a sesizărilor cu recurs în interesul legii sunt reglementate în cuprinsul noilor coduri de procedură civilă şi penală, prin dispoziţiile art.516 şi 517 din Codul de procedură civilă, respectiv dispoziţiile art.473 din Codul de procedură penală. Totodată, dispoziţiile art.33-35 din Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea administrativă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie redau *in extenso*, dispoziţiile legilor procesuale.

Volumul de activitate la Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii:

Cauzele aflate pe rol

Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii a avut pe rol în anul 2021 un număr de 34 de dosare, dintre care 6 dosare înregistrate şi nesoluţionate în anul 2020 şi 28 de dosare nou-intrate în cursul anului 2021.

Cauzele nou-intrate

În anul 2021, au fost înregistrate 28 de sesizări, constatându-se o scădere cu 2 cauze faţă de anul 2020 (când au fost înregistrate 30 de sesizări) şi cu 3 cauze faţă de anul 2019 (când au fost înregistrate 31 de sesizări).

În raport cu titularul dreptului de sesizare, situaţia celor 28 de sesizări nou-intrate se prezintă astfel:

- 7 sesizări formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie;
- 2 sesizări formulate de Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie;
- 2 sesizări formulate de Avocatul Poporului;
- 17 sesizări formulate de colegiile de conducere ale curţilor de apel (Alba Iulia – 4 sesizări, Braşov – o sesizare, Bucureşti – 4 sesizări, Cluj – o sesizare, Constanţa 2 sesizări, Galaţi – o sesizare, Iaşi – 2 sesizări, Suceava – 2 sesizări);

Cauzele soluţionate

În cursul anului 2021, au fost soluţionate 27 de sesizări de recurs în interesul legii, defalcate pe materii şi în funcţie de soluţie, după cum urmează:

a) 24 de decizii în materie civilă şi 3 decizii în materie penală;

b) au fost pronunțate 24 de soluții de admitere și 3 soluții de respingere a sesizării.

Se observă o scădere a numărului de decizii de recurs în interesul legii pronunțate în 2021, comparativ cu anul 2020, când au fost pronunțate 32 de decizii (scădere de 15%), respectiv cu anul 2019, când au fost pronunțate 33 de decizii (scădere de 18%).

Cauze rămase în stoc

La sfârșitul anului 2021, a rămas pe rolul Completului pentru soluționarea re- cursului în interesul legii un stoc de 7 dosare (similar anilor 2019 și 2020, când au rămas pe stoc 8, respectiv 6 sesizări nesoluționate), nefiind înregistrate dosare suspendate.

În cursul anului 2022 pe rolul Completului competent cu soluționarea recursului în interesul legii s-au înregistrat 21 dosare nou intrate, în total pe rol fiind 28 dosare, din care au fost soluționate 27 dosare, rămânând la sfârșitul anului 1 dosare nesoluționat.

III. 3.2. Soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Mecanismul de unificare al practicii judiciare este reglementat prin dispozițiile art.520-521 din Codul de procedură civilă, respectiv dispozițiile art.475 – 477[1] din Codul de procedură penală, atât din perspectiva procedurii de soluționare a sesizărilor pentru pronunțarea unor hotărâri prealabile, cât și a regulilor de alcătuire a completelor. Totodată, dispozițiile art. 36-38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție redau *in extenso*, dispozițiile legilor procesuale.

Volumul de activitate la Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept:

Cauzele aflate pe rol

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a avut pe rol în anul 2021 un număr de 102 dosare, dintre care 19 dosare înregistrate și nesoluționate în anul 2020 și 84 de dosare nou-intrate în cursul anului 2021.

Cauzele nou-intrate

În anul 2021, au fost înregistrate 84 de sesizări nou-intrate, constatându-se o creștere cu 8 sesizări (10%) față de anul 2020, când au fost înregistrate 76 de sesizări, și o scădere cu 31 de sesizări (26%) față de anul 2019, când au fost înregistrate 117 de sesizări.

Ponderea pe materii, în privința sesizărilor nou-înregistrate în cursul anului 2021, se prezintă astfel: 51 de sesizări în materie civilă (61%), 10 sesizări

în materia contenciosului administrativ şi fiscal (12%) şi 23 de sesizări în materie penală (27%).

Cauzele soluţionate

În cursul anului 2021, au fost soluţionate 87 de sesizări în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile, defalcate pe materii şi în funcţie de soluţie, după cum urmează:

a) 65 de decizii în materie civilă şi în materia contenciosului administrativ şi fiscal şi 22 de decizii în materie penală;

b) au fost pronunţate 18 soluţii de admitere în materie civilă şi 10 soluţii de admitere în materie penală; respectiv 44 de soluţii de respingere în materie civilă şi 12 soluţii de respingere în materie penală.

Comparativ cu anii anteriori, se constată o scădere cu 15 decizii (cca. 15%) faţă de anul 2020, când au fost pronunţate 102 decizii, respectiv cu 6 decizii (cca. 6%) faţă de anul 2019, când au fost pronunţate 93 de decizii.

Cauzele rămase în stoc

La sfârşitul anului 2021, pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept se înregistra un stoc de 16 dosare, în scădere cu 15% faţă de anul 2020, când au rămas pe stoc 19 dosare, respectiv în scădere cu 65% faţă de anul 2019, când au rămas în stoc 45 de dosare.

În cursul anului 2022, pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-au înregistrat 109 dosare nou intrate, în total pe rol fiind 125 dosare, din care au fost soluţionate 103 dosare, la sfârşitul anului rămânând un stoc de 22 dosare.

III.4 Resursele umane aflate la dispoziţia instanţei în anul 2021

Potrivit **Hotărârii Guvernului României nr. 563 din 16.07.2020,** privind stabilirea numărului maxim de posturi pentru Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, instanţa supremă funcţionează cu un număr maxim de 579 posturi finanţate.

Statele de funcţii şi de personal ale instanţei supreme au fost aprobate de Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, ultima modificare fiind aprobată prin Hotărârea nr. 192 din data de 15.12.2021.

Pe structură de personal, situaţia posturilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, la data de 31 decembrie 2021, era următoarea:

-judecători – un total de 122 de posturi, dintre care 103 ocupate şi 12 aflate în procedură de ocupare;

-magistraţi-asistenţi – un total de 143 de posturi, dintre care 130 ocupate şi 13 posturi vacante/temporar vacante;

-personal auxiliar de specialitate (grefieri) – un total de 181 de posturi, dintre care 180 ocupate;

-personal conex (aprozi, agenți procedurali) – un total de 9 de posturi, ocupate în totalitate;

-consilieri, experți, auditori (funcționari publici și personal contractual) – un total de 31 de posturi, dintre care 28 ocupate;

-referenți (funcționari publici și personal contractual) – un total de 3 posturi, ocupate în totalitate;

-muncitori – un total de 16 posturi, ocupate în totalitate;

-personal conex (șoferi) – un total de 47 de posturi, ocupate în totalitate;

-îngrijitori – un total de 18 de posturi, ocupate în totalitate;

-1 medic și 1 asistent medical, din care 1 post de medic ocupat;

-personal auxiliar de specialitate (specialiști IT) – un total de 7 posturi, din care 6 ocupate.

În concluzie, la data de 31 decembrie 2021, din numărul total de 579 de posturi finanțate, erau ocupate 541 posturi, un număr de 38 posturi fiind vacante.

În cursul anului 2022, prin **Hotărârea de Guvern nr. 1387/2022**, a fost stabilită o nouă schemă de personal, suplimentară, pentru Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest context, a fost angajat **un inginer constructor** care să ajute la supravegherea lucrărilor de modernizare a sediului din strada Batiștei.

În ceea ce privește distribuția personalului pe secții și compartimente, sunt de menționat următoarele:

La începutul anului 2021, în schema de personal a **Secției I civile** a Înaltei Curți de Casație și Justiție era prevăzut un total de 82 posturi (24 posturi de judecător, 23 posturi de magistrat-asistent, 34 posturi personal auxiliar de specialitate/ personal conex), gradul de ocupare al acestor posturi cunoscând ușoare variații negative pe parcursul anului, urmare a eliberărilor din funcție prin pensionare, astfel că, la sfârșitul anului, după finalizarea tuturor procedurilor de concurs, secția înregistra 3 posturi vacante de judecător (ocupate la data întocmirii prezentului raport) și 4 posturi vacante de magistrați-asistenți, în cazul grefierilor gradul de ocupare păstrându-se complet.

În schema de personal a **Secției a II-a civile** a Înaltei Curți de Casație și Justiție figura, la începutul anului 2021, un număr total de 78 posturi (23 posturi de judecător, 22 posturi de magistrat-asistent, 33 posturi personal auxiliar de specialitate/personal conex), situația privind gradul de ocupare fluctuând ușor pe parcursul anului. La finele anului, doar schema de magistrat-asistent cunoștea 3 posturi vacante.

În schema de personal a **Secției penale** a Înaltei Curți de Casație și Justiție, la începutul anului 2021, era prevăzut un total de 111 posturi (34 posturi de judecător, 33 posturi de magistrat-asistent, 44 posturi personal auxiliar de specialitate/ personal conex), situația privind gradul de ocupare

cunoscând o fluctuație semnificativă pe parcursul anului, astfel încât, la finele anului, erau ocupate 27 de posturi de judecători, 33 posturi de magistrat asistent și 41 de posturi de personal auxiliar de specialitate/personal conex.

Secția de contencios administrativ și fiscal era înscrisă în Statul de funcții al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la data de 1 ianuarie 2021, cu un număr de 114 de posturi (38 posturi de judecător, 37 posturi de magistrat-asistent și 39 posturi de grefier), dintre care vacante 19 posturi, respectiv: 7 posturi judecător, 8 posturi magistrat- asistent, 1 post prim-grefier, 3 posturi grefier (parte dintre acestea fiind ocupate în cursul anului de referință și până la întocmirea prezentului raport).

La începutul anului 2021, la **nivelul Secțiilor Unite**, schema de personal a avut în structură 28 posturi: 1 post de prim magistrat-asistent, 1 post magistrat-asistent șef și 12 posturi magistrat-asistent care, conform desemnării, în condițiile legii, participă la ședințele de judecată ale Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și Completurilor de 5 judecători, precum și 16 posturi de grefier și 2 posturi de prim-grefier.

În schema de personal a **Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică**, în structura căreia funcționează serviciul legislație, studii și documentare, biblioteca, compartimentul pentru studiul și unificarea jurisprudenței și serviciul informatică juridică, figura, în cursul anului 2021, un număr total de 21 posturi (10 posturi de magistrat asistent, dintre care 3 posturi vacante, 4 posturi de grefier, ocupate, și 7 posturi de informatician, dintre care un post de informatician șef vacant).

În cadrul celorlalte compartimente, structura de personal se prezenta, la data de 31 decembrie 2021, după cum urmează: compartimentul de auditor public intern, 2 posturi de auditor, ocupate; compartimentul de protecția a muncii, 3 posturi de personal contractual, vacante; serviciul de medicină a muncii, 3 posturi, dintre care un post de asistent medical principal vacant.

Structura personalului din cadrul Departamentului economico-financiar și administrativ, cuprindea, la data 31 decembrie 2021, un număr total de 105 posturi, dintre care 1 post vacant în cadrul Compartimentului financiar-contabil.

Comparativ cu anul precedent, se remarcă, pentru anul 2021, un grad de ocupare a posturilor vacante la nivelul instanței semnificativ mai ridicat, din numărul total de 579 de posturi finanțate doar un număr de 38 posturi fiind vacante la momentul datei de raportare, respectiv 31.12.2021, dat fiind că în cursul lunii ianuarie 2022 a fost finalizat un nou concurs de ocupare a posturilor vacante de judecător la Î.C.C.J, în urma căruia toate cele 12 posturi scoase la concurs au fost ocupate.

III.5. Colegiul de conducere de la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie

În anul 2021, Colegiul de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a desfăşurat activităţi specifice, fiind solicitat, în principal, pentru dezbaterea şi aprobarea măsurilor organizatorice. În cursul anului 2021, Colegiul de conducere a fost convocat pentru 21 de şedinţe şi a adoptat 194 de hotărâri.

Măsurile adoptate de Colegiul de conducere, al căror impact a contribuit la optimizarea activităţii de judecată, au vizat, în general, organizarea activităţii instanţei, în ansamblul său, în exercitarea atribuţiilor specifice organului colegial de conducere de la nivelul instanţei.

În anul 2022, până la 30 noiembrie, au fost ţinute 27 şedinţe ale Colegiului de conducere.

III.6. Asigurarea transparenţei activităţii judiciare şi diseminarea jurisprudenţei proprii

În vederea garantării principiului transparenţei actului de justiţie au fost luate o serie de măsuri menite, printre altele, să îmbunătăţească şi să asigure gratuitatea accesului publicului la jurisprudenţa instanţei supreme, să crească gradul de încredere în justiţie prin o mai bună cunoaştere a importanţei şi rolului social al practicii judiciare, ca izvor derivat de drept.

Una dintre măsurile implementate în anul 2021 a vizat **operaţionalizarea, începând cu data de 1 februarie 2021, a Compartimentului pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei.** Operaţionalizarea acestui compartiment s-a înscris în eforturile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie de asigurare la cel mai înalt nivel a funcţiunii constituţionale şi legale a instanţei supreme privitoare la unificarea jurisprudenţei, inclusiv prin mecanisme de prevenire a apariţiei situaţiilor de practică neunitară.

O altă măsură implementată în anul 2021 a privit crearea unui Registru de jurisprudenţă pe materii, întocmit de către Compartimentul pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei pe baza fişelor de jurisprudenţă elaborate de completurile de judecată ale secţiilor Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în care se regăsesc hotărârile judecătoreşti prin care au fost dezlegate probleme de drept relevante pentru fiecare secţie.

De menţionat faptul că în cursul lunii octombrie 2022, Preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a emis un ordin prin care a fost creată **reţeaua pentru unificarea jurisprudenţei,** din care fac parte, judecători anume desemnaţi de la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, precum şi judecători de la fiecare curte de apel.

Prin intermediul acestei reţele se comunică şi s epun în dezbaterea judecătorilor de la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie problemele de drept

semnalate la nivelul curţilor de apel, dar se transmit şi opiniile judecătorilor curţilor de apel cu privire la problemele de drept ridicate precum şi jurisprudenţa relevantă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, fiind un mijloc eficient pentru unificarea practicii judiciare.

De asemenea, în realizarea aceluiaşi deziderat, în anul 2021 a continuat publicarea pe pagina de internet a instanţei, în cadrul rubricii intitulate Biblioteca digitală – Jurisprudenţă, cu excepţiile prevăzute de lege, a întregii jurisprudenţe a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în formă integrală, cu anonimizarea datelor cu caracter personal. În această secţiune se publică, în rezumat, şi decizii de speţă considerate cele mai relevante din punct de vedere al chestiunilor de drept analizate. Această măsură vine în preîntâmpinarea formării unei jurisprudenţe neunitare la nivelul instanţelor judecătoreşti şi reprezintă, alături de celelalte mecanisme procesuale şi interne administrative de unificare a jurisprudenţei, un mecanism esenţial pentru asigurarea calităţii actului de justiţie şi pentru creşterea încrederii publicului în justiţie.

În cursul anului 2022, în Biblioteca digitală, disponibilă pe noul site al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie **au fost publicate 6.192 decizii relevante în rezumat, 21.336 decizii indexate şi 186.011 hotărâri** (decizii, încheieri şi sentinţe) cu textul integral (anonimizate), decizii privind sesizările prealabile şi deciziile privind recursurile în interesul legii.

În anul 2021 a fost asigurată apariţia, în format electronic, a publicaţiilor de tradiţie ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Astfel, în anul 2021 au fost publicate pe pagina de internet a instanţei, la rubrica Biblioteca digitală – Publicaţii ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, Buletinul Casaţiei nr. 2/2020 şi Buletinul Casaţiei nr. 1/2021, Buletinul jurisprudenţei pe anul 2020, precum şi Buletinul jurisprudenţei în materia răspunderii disciplinare a judecătorilor şi procurorilor – culegere de decizii pe anul 2020. Versiunea în limba engleză a Buletinului jurisprudenţei în materia răspunderii disciplinare a judecătorilor şi procurorilor pentru 2020 este disponibilă pe website-ul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în biblioteca digitală (https://www.iccj.ro/en/digital-library/bulletin-of- jurisprudence- in-the-matter-of-disciplinary-liability/).

În cursul anului 2022, au fost publicate, în format digital: **Buletinul Casaţiei nr. 2/2021, Buletinul Casaţiei nr. 1/2022, Buletinul jurisprudenţei – Ediţia din anul 2021 şi Buletinul jurisprudenţei în materia răspunderii disciplinară a judecătorilor şi procurorilor – culegere de decizii pe anul 2021.**

Pentru asigurarea unui acces mai facil al cetăţenilor la rezultatele procedurilor judiciare ca o componentă a principiului liberului acces la justiţie, şi în anul 2021 a continuat activitatea de publicare pe pagina de internet a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a tuturor deciziilor pronunţate în recursurile în interesul legii, a deciziilor pronunţate în dezlegarea unor chestiuni de drept, a deciziilor de speţă considerate relevante din punct de vedere al chestiunilor de drept examinate, în formă rezumată, şi a deciziilor în formă integrală,

anonimizată, precum şi a comunicatelor de presă referitoare la deciziile privind recursurile în interesul legii şi deciziile privind sesizările prealabile. Baza de date publică şi accesibilă online privind jurisprudenţa Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie cuprindea, la data de 5 ianuarie 2022, un număr de 5.870 decizii relevante în rezumat şi un număr de 173.720 decizii cu textul integral (anonimizate), decizii privind sesizările prealabile şi decizii privind recursurile în interesul legii. Cele 12.400 decizii indexate de către Compartimentul pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei sunt publicate în biblioteca digitală începând cu data de 15 septembrie 2021.

La data de 24 decembrie 2021, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a lansat noul motor de căutare a jurisprudenţei, care creează posibilitatea căutării jurisprudenţei indexate după cuvinte cheie şi/sau după materie. Noul motor de căutare contribuie la asigurarea caracterului unitar al jurisprudenţei, înscriindu-se în eforturile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie de a îşi îndeplini misiunea constituţională.

Totodată, în vederea asigurării transparenţei actului intern decizional, instanţa supremă a continuat publicarea pe pagina sa de internet a informaţiilor legate de activitatea instanţei şi modalitatea de acces în sediile acesteia. De asemenea, au fost publicate şi hotărâri ale Colegiului de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, menite să aducă la cunoştinţă publică măsurile adoptate, de interes public.

Asigurarea transparenţei activităţii judiciare a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a fost asigurată şi în anul 2021 şi prin următoarele modalităţi: comunicarea informaţiilor către reprezentanţii mass-media, în urma solicitărilor formulate de aceştia, referitoare la activitatea judiciară a instanţei, în vederea informării corecte a opiniei publice prin intermediul presei; acordarea acreditărilor pentru ziariştii şi reprezentanţii mijloacelor de comunicare în masă; difuzarea comunicatelor de presă, informărilor de presă; soluţionarea cererilor formulate în temeiul dispoziţiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public, a Ordonanţei Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activităţii de soluţionare a petiţiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002; afişarea pe pagina de internet www.iccj.ro a informaţiilor de interes public rezultate din activitatea judiciară şi administrativă care, potrivit legii, se publică din oficiu; punerea la dispoziţia publicului şi reprezentanţilor presei de noi dispozitive „Info Touch".

În pofida constrângerilor impuse de pandemia de COVID-19, ţinând de necesitatea asigurării distanţei de protecţie sanitară şi a reducerii numărului persoanelor prezente simultan în sediile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, inclusiv în sălile de judecată, niciuna dintre cererile formulate de către reprezentanţii presei (în condiţiile de formă stabilite prin ordinele preşedintelui ÎCCJ privind organizarea accesului în sediul instanţei supreme) nu a fost respinsă, acestea fiind soluţionate pozitiv în proporţie de 100%.

III.7. Direcţia legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică

În cursul anului 2021, Direcţia legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică şi-a îndeplinit atribuţiile legale, în conformitate cu prevederile art. 83-84 din Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea administrativă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, republicat, cu modificările şi completările ulterioare, fiind implicată în aspecte vizând analiza legislaţiei şi jurisprudenţei Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi contribuind, astfel, la realizarea rolului pe care instanţa supremă îl are în cadrul sistemul jurisdicţional.

a) Activitatea Serviciului legislaţie, studii şi documentare din cadrul Direcţiei legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică, a constat, în principal, în următoarele aspecte: elaborarea de puncte de vedere referitoare la unele solicitări ale personalului instanţei supreme sau ale unor structuri din cadrul acesteia, ale unor instituţii publice sau persoane de drept privat, puncte de vedere cu privire la unele din chestiunile de drept ce au făcut obiectul sesizărilor aflate pe rolul Completului pentru soluţionarea recursului în interesul legii şi al Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, propuneri şi observaţii referitoare la o serie de proiecte de acte normative transmise spre analiză Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, elaborarea unor proiecte de hotărâri de colegiu, elaborarea materialelor supuse dezbaterii Secţiilor Unite, referitoare la propuneri de îmbunătăţire a legislaţiei, formulate în temeiul art. 27 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, asigurarea apărării în litigiile în care Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a avut calitatea de parte, analizarea actelor normative transmise Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curţii Constituţionale.

De asemenea, a elaborat materialele privind progresele înregistrate de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în domeniul Mecanismului de cooperare şi verificare şi al Mecanismului privind statul de drept; a conlucrat la realizarea sarcinilor ce revin Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei Naţionale Anticorupţie pe perioada 2016-2020; a asigurat participarea la derularea unor programe cu Ministerul Justiţiei, a elaborat rapoartele privitoare la Planul de acţiune privind implementarea strategiei pentru dezvoltarea sistemului judiciar 2015-2020 şi a elaborat lucrările rezultate din reuniunile Consiliului de management Strategic (COMS).

Serviciului legislaţie, studii şi documentare a sprijinit Secţiile Unite în formularea obiecţiei de neconstituţionalitate ce a făcut obiectul sesizării Curţii Constituţionale, în conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituţie şi art. 15 din Legea nr. 47/1992, în vederea exercitării controlului de constituţionalitate asupra Legii pentru modificarea şi completarea Legii nr.

303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor şi pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Magistraţii-asistenţi din cadrul Serviciului legislaţie, studii şi documentare au coordonat stagii de practică desfăşurate în sistem de videoconferinţă cu studenţi ai Facultăţilor de Drept şi au participat la implementarea măsurilor prevăzute în Planul de digitalizare a Înaltei Curţi de Casaţie şi Casaţie, sub coordonarea preşedintelui instanţei supreme.

b) Serviciul Informatică Juridică din cadrul Direcţiei legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică a continuat şi în anul 2021 gestionarea contractelor anuale de asistenţă tehnică aferente domeniului IT (echipamente şi software), a proiectelor şi contractelor destinate achiziţiilor IT (servere, laptop-uri, calculatoare, imprimante, echipamente de reţea, echipamente de videoconferinţă, consumabile IT), software (dezvoltare de software pentru portalul web al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, abonamente la publicaţii juridice on-line, semnături digitale), a monitorizat corectitudinea şi introducerea în timp util a datelor în sistemul ECRIS şi aplicarea măsurilor adecvate, s-a implicat în creşterea calităţii operaţiunilor efectuate de către personalul instanţei supreme în utilizarea echipamentelor şi a programelor informatice.

Specialiştii IT din cadrul Direcţiei legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică au participat la implementarea Planului de digitalizare a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, activitate desfăşurată cu sprijinul specialiştilor Tribunalului Arad şi al celor de la Serviciul de Telecomunicaţii Speciale.

Totodată, având în vedere contextul pandemic Serviciul informatică juridică a acordat suportul necesar în vederea desfăşurării on-line, în sistem de videoconferinţă, a şedinţelor de judecată care nu implicau prezenţa părţilor (Completul pentru soluţionarea recursului în interesul legii şi Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept), a şedinţelor Colegiului de conducere al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, a şedinţelor de unificare a practicii judiciare organizate la nivelul fiecărei secţii. Potrivit Codului de procedură penală, audierile persoanelor private de libertate s-au putut realiza prin intermediul echipamentelor de videoconferinţă, cu sprijinul Serviciului informatică juridică şi cu sprijinul logistic primit din partea Serviciului de Telecomunicaţii Speciale.

De asemenea, au asigurat instruirea grefierilor de şedinţă ai Secţiei penale şi ai celor de la Compleţurile de 5 judecători în materie penală în ceea ce priveşte utilizarea sistemului de videoconferinţă, precum şi instruirea grefierilor în contextul lansării formularului de depunere a documentelor în format electronic.

c) În temeiul art. 81 alin. (4) din ROFA al ÎCCJ şi al Ordinului nr. 20 din 28 ianuarie 2021 al Preşedintelui Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în cadrul Direcţiei legislaţie, studii, documentare şi informatică juridică funcţionează, **începând cu data de 1 februarie 2021, Compartimentul pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei.**

Operaționalizarea acestui compartiment s-a înscris în eforturile Înaltei Curți de Casație și Justiție de asigurare la cel mai înalt nivel a funcțiunii constituționale și legale a instanței supreme privitoare la unificarea jurisprudenței, inclusiv prin mecanisme de prevenire a apariției situațiilor de practică neunitară.

Atribuțiile principale ale Compartimentului pentru studiul și unificarea jurisprudenței sunt:

- analizarea deciziilor pronunțate de secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție și Completurile de 5 judecători și întocmirea unor rapoarte sintetice lunare cu privire la elementele de noutate apărute în jurisprudență, problemele de drept repetitive soluționate în mod unitar și divergențele de jurisprudență ivite;
- identificarea practicii judiciare cu privire la problemele de drept ce formează obiectul dosarelor de recurs în interesul legii ori sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- selectarea și rezumarea deciziilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea publicării lor pe pagina de internet, în Buletinul Jurisprudenței și în Buletinul Casației;
- sistematizarea jurisprudenței secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție pe materii de drept, domenii și probleme de drept, în scopul facilitării accesului și consultării bazei de date;
- realizarea de studii și analize referitoare la diferite probleme de drept prin raportare la doctrină, jurisprudența națională, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Constituționale, precum și cu referire la jurisprudența altor instanțe supreme, obținută în cadrul organizațiilor, asociațiilor și rețelelor internaționale din care Înalta Curte de Casație și Justiție face parte;
- formularea de răspunsuri la adresele diferitelor instituții prin care se solicită jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție cu referire la anumite chestiuni de drept ori elaborarea de studii sau puncte de vedere pe astfel de chestiuni la solicitarea președintelui sau a vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție ori a președinților de secție, precum și răspunsuri la diverse chestionare transmise de diferite instituții naționale sau internaționale;
- întocmirea și actualizarea indexului de jurisprudență cu privire la problemele de drept dezlegate în cuprinsul deciziilor analizate în exercitarea atribuțiilor anterioare, precum și, după caz, verificarea/adăugarea termenilor cheie necesari pentru funcționarea corectă a motorului de căutare de pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În cele 11 luni de activitate, Compartimentul pentru studiul și unificarea jurisprudenței a analizat și indexat un număr total de 12.400 hotărâri judecătorești pronunțate de cele patru secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și de completurile de 5 judecători.

d) În anul 2021 pentru Biblioteca Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost achiziționate un număr de 74 de cărți și reviste de specialitate.

IV. Principalii factori de risc privind activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție pe parcursul anului 2021 și măsurile de contracarare

Potrivit Raportului de activitate dat publicității la începutul anului 2022, în cursul anului 2021 principalii factori de risc i-au constituit supraîncărcarea și caracterul limitat al resurselor disponibile, pe de o parte, iar pe de altă parte, gestionarea efectelor produse de pandemia de Covid-19 legat de menținerea funcționalității instanței supreme.

Măsurile administrative implementate au vizat protejarea sănătății publice și asigurarea desfășurării activității administrativ-jurisdicționale în parametri optimi.

Din perspectiva volumului de activitate, îndeplinirea dublului rol al Înaltei Curți, reliefată de exercitarea celor două funcțiuni sociale fundamentale – funcțiunea judiciară (prin înfăptuirea justiției, alături de celelalte instanțe judecătorești) și funcțiunea de unificare a practicii judiciare, prin mecanismele de unificare a jurisprudenței prevăzute de lege, grevate pe o structură de resurse fluctuantă, determină menținerea supraîncărcării activității instanței supreme, datele statistice relevând un număr important de cauze ce au fost gestionate în cursul anului de referință.

Pentru stoparea aglomerării și creșterea gradului de digitalizare, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, a analizat și admis propunerile de modificări legislative, care s-au concretizat în adoptarea Hotărârii nr. 1 din 22 februarie 2021, respective a Hotărârii nr. 2 din 15 aprilie 2021.

Deși, în cursul anului de referință gradul de ocupare al locurilor vacante la nivelul general al instanței a cunoscut o curbă ascendentă și o ritmicitate fără precedent, ca urmare a preocupărilor constante ale managementului instanței în privința gestionării resurselor umane, fluctuația de personal, generată de numărul mare de pensionări, a impietat asupra realizării complete a obiectivului privind constituirea la nivelul tuturor secțiilor și a formațiunilor de judecată a unei componențe stabile judecători– magistrați – asistenți – grefieri pentru fiecare complet de judecată. Măsurile referitoare la creșterea numărului maxim de posturi și declanșarea procedurilor de ocupare a posturilor vacante, au fost de natură să tempereze situația din anii precedenți, astfel că, în prezent, la nivelul tuturor secțiilor civile este asigurată o formulă stabilă de 3 judecători/3 magistrați – asistenți/2 grefieri pentru toate completurile de judecată.

De menționat faptul că **în cursul anului 2022**, la Înalta Curte de Casație și Justiției au fost promovați un număr de 20 judecători, dar în același interval s-au pensionat 21 judecători, astfel că la sfârșitul anului 2022 figurau ca vacante 20 posturi judecători, dar pentru 17 posturi procedura de ocupare prin concurs se află în desfășurare.

La nivelul celor **două secţii civile** ale instanţei, efectuarea, în continuare, a procedurii de filtru pentru un număr semnificativ de dosare determină dublarea timpului alocat îndeplinirii activităţilor de pregătire a şedinţelor de judecată, de studiere a cauzelor şi de redactare a hotărârilor judecătoreşti. Această situaţie este generată de faptul că prevederile Legii nr. 310/2018, prin care a fost abrogat art. 493 din Codul de procedură civilă, se aplică numai proceselor şi executărilor începute după intrarea în vigoare a legii, potrivit regulilor de aplicare în timp a normelor de procedură prevăzute de art. 24-27 din Codul de procedură civilă, dosare a căror pondere este atât de redusă în rândul cauzelor nou intrate pe rolul celor două secţii civile, încât impactul acestei reglementări este, şi la acest moment, încă semnificativ.

În ceea ce priveşte **Secţia de contencios administrativ şi fiscal**, activitatea la nivelul secţiei a continuat să fie influenţată pozitiv în cursul anului de referinţă urmare a demersurilor iniţiate în anii precedenţi privind organizarea şedinţelor de judecată, redimensionarea schemei de personal prin suplimentarea numărului de posturi, declanşarea procedurilor de ocupare a posturilor vacante continuând şi în cursul anului 2021.

În anul de referinţă, 2021, nu au existat restrângeri ale activităţii judiciare, ca efect al pandemiei de COVID-19, procedurile judiciare la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie desfăşurându-se normal.

Au fost menţinute şi permanent adaptate la evoluţia situaţiei epidemiologice şi la normele instituite de autorităţile sanitare măsuri de protecţie sanitară privind organizarea în sistem hibrid a activităţii personalului propriu, verificarea temperaturii corporale şi purtarea măştilor sanitare în spaţiile instanţei supreme.

Pentru sprijinirea părţilor şi limitarea expunerii acestora la posibilitatea contractării bolii, au fost permanent dezvoltate mijloacele digitale de acces la actele dosarului sau pentru efectuarea diferitelor activităţi procedurale ale instanţei supreme, în special aplicaţiile de dosar electronic şi de comunicare a actelor de procedură în format electronic. În pofida organizării muncii în sistem hibrid, în condiţiile legii, ca urmare a adaptării personalului la această formă de activitate şi a măsurilor administrative de organizare a activităţii luate la nivelul secţiilor, în perioada de referinţă a crescut numărul dosarelor soluţionate şi s-a diminuat numărul hotărârilor neredactate în termen la nivelul tuturor secţiilor instanţei supreme.

Anul 2021 a fost anul în care procesul de digitalizare a cunoscut realizări remarcabile.

Dezvoltarea şi implementarea aplicaţiei Dosarul electronic şi transmiterea documentelor în sistem securizat (TDS) şi, în general, procesul de digitalizare a instanţei supreme a stat în centrul preocupărilor constante ale managementului Înaltei Curţi.

În iunie 2021, preşedintele instanţei supreme a aprobat **Planul de digitalizare a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie**, cu obiectivele care să conducă la atingerea conceptului de instanţă modernă, digitală, însuşit prin liniile de direcţie

asumate. Astfel, prin implementarea obiectivelor din strategie, constând în dezvoltarea unei funcționalități de management al dosarelor și al principalelor tipuri de documente, părțile și avocații lor au posibilitatea de a depune înscrisurile adresate instanței în format digital, având siguranța transmiterii instantanee a acestora către completul de judecată. De asemenea, informații vitale sau urgente privind etapele procesuale și documentele care pot fi accesate sau devin disponibile online vor putea fi transmise părților și reprezentanților lor prin SMS.

Începând cu **9 iulie 2021**, la nivelul Înaltei Curți a devenit funcțional **un concept modern și complex, în totalitate digital, de natură să îmbunătățească comunicarea și accesarea documentelor instituționale sau de interes public** atât de către judecători și personalul intern, cât și de către părțile din procese sau cetățeni.

De la 19 noiembrie 2021, părțile și reprezentanții acestora au posibilitatea de a depune documente în format electronic la secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție și Completurile de 5 judecători, prin utilizarea „Formularului de depunere a documentelor în format electronic" de pe website-ul instanței supreme. Prin intermediul formularului, părțile și reprezentanții acestora au și posibilitatea de a solicita „Comunicarea electronică a actelor de procedură (prin e-mail)."

Începând cu aceeași dată, persoanele au posibilitatea de a depune la Înalta Curte de Casație și Justiție, în format electronic, cererile și reclamațiile întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, precum și petițiile întemeiate pe dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, prin utilizarea „Formularului de depunere a cererilor privind informațiile de interes public, a reclamațiilor și a petițiilor" de pe website-ul instanței supreme.

La data de **24 decembrie 2021**, a fost lansat noul motor de căutare a jurisprudenței, pe platforma adiacentă site-ului său oficial – www.iccj.ro. Noul motor de căutare facilitează identificarea jurisprudenței indexate a instanței supreme, permițând căutarea hotărârilor pronunțate de secții și de completurile de 5 judecători în funcție de cuvinte cheie prestabilite și/sau în funcție de materia de drept. Prin noua platformă, Înalta Curte de Casație și Justiție vine în întâmpinarea cetățenilor și pune la dispoziția acestora un nou instrument prin care se asigură accesul acestora la jurisprudență, consolidând transparența actului de justiție, în forma sa finală.

V. Măsurile pe termen scurt, mediu şi lung propuse în exercitarea funcţiei de vicepreşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie

1. Deşi actualul Regulament de organizare şi funcţionare administrativă al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie (ROFA) a fost modificat din perspectiva noilor Coduri de procedură penală şi civilă, a modificărilor suferite de Legea de organizare judiciară nr. 304/2004, precum şi a modificărilor survenite prin Regulamentul de ordine interioară al instanţelor judecătoreşti, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 1375 din 17.12.2015, acesta nu mai corespunde noilor realităţi normative, respectiv Legea nr. 304/2022 şi Regulamentul de ordine interioară al instanţelor judecătoreşti, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 3243 din 22 decembrie 2022 publicată în Monitorul Oficial nr. 1254 bis din 27 decembrie 2022, precum şi reconfigurării atribuţiilor fiecărei categorii de personal şi a competenţelor compartimentelor, astfel că se impune modificarea Regulamentului de organizare şi funcţionare administrativă.

2. Fluctuaţia de personal şi reducerea competenţei ICCJ.

În cursul anului 2021 dar şi în anul 2022, s-a înregistrat o accentuată fluctuaţie de personal, în special de judecători, dar şi de magistraţi-asistenţi, datorită pensionărilor frecvente.

Deşi s-au organizat concursuri de promovare la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, nu s-a reuşit acoperirea integrală a schemelor de judecători, acest fapt fiind de natură a împieta asupra calităţii actului de justiţie prin încărcarea cu un număr mai mare de dosare a şedinţelor de judecată, mărirea duratei de soluţionare a dosarelor şi redactarea cu întârziere a hotărârilor judecătoreşti.

Deşi sunt în derulare concursuri de promovare la instanţa supremă, este de aşteptat ca în continuare să se producă pensionări ale judecătorilor, mai ales în urma discuţiilor purtate în spaţiul public în legătură cu modificările ce vor fi aduse legislaţiei în vigoare cu privire la condiţiile de pensionare.

Pentru conservarea şi chiar îmbunătăţirea calităţii actului de justiţie înfăptuit de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, ar fi necesară reducerea competenţei materiale a secţiilor instanţei supreme, astfel încât aceasta să-şi concentreze activitatea pe rolul său constituţional prioritar, anume acela de unificare a practicii judiciare.

În ce priveşte numărul de magistraţi-asistenţi, Preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi-a propus atingerea unui deziderat, respectiv ca la fiecare complet de judecată să avem 3 magistraţi-asistenţi, iar în acest sens, pe parcursul anului 2022 a fost emisă o hotărâre de guvern (H.G. nr. 1387/2022) prin care s-a mărit schema de personal în ce priveşte numărul magistraţilor-asistenţi, astfel încât la această dată acest deziderat este, practic, realizat.

3. Potrivit dispoziţiilor art. 142 alin. 2) din Legea nr. 304/2022, bugetul curţilor de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate şi al judecătoriilor aprobat pentru cheltuielile de personal ale acestor instanţe, precum şi cel

aprobat pentru alte categorii de cheltuieli intrinsec legate de cheltuielile de personal este cuprins în bugetul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi este gestionat de aceasta, preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie având calitatea de ordonator principal de credite pentru instanţele judecătoreşti cu privire la aceste categorii de cheltuieli.

Conform dispoziţiilor alin. (4) din acelaşi articol, dispoziţiile alin. (2) sunt aplicabile şi în ceea ce priveşte activităţile finanţate integral din venituri proprii, potrivit art. 67 şi 68 din Legea nr. 500/2002, cu modificările şi completările ulterioare, înfiinţate pe lângă instanţele judecătoreşti.

Potrivit dispoziţiilor alin. (6) din acelaşi articol, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie se subrogă de drept în toate drepturile şi obligaţiile Ministerului Justiţiei decurgând din aplicarea prevederilor alin. (2), inclusiv în cele de natură procesuală şi cele care decurg din hotărâri judecătoreşti şi alte titluri executorii.

În conformitate cu dispoziţiile alin. (10) ale aceluiaşi articol, în aplicarea dispoziţiilor art. 142 din Legea nr. 304/2022, referitoare la gestionarea bugetului de către Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, sprijinul logistic, resursele umane şi materiale vor fi asigurate de Ministerul Justiţiei pentru o perioadă de până la 6 luni, de la momentul aplicării prezentului articol. Alte aspecte tehnice sau administrative rezultând din aplicarea dispoziţiilor alin. (2) se reglementează prin ordin comun al ministrului justiţiei şi al preşedintelui Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

Această situaţie presupune preluarea unei activităţi foarte importante de la Ministerul Justiţiei şi trecerea ei în sarcina Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, însă aceasta face necesară crearea unui nou compartiment, specializat în domeniul respectiv, mărirea schemei de personal, angajarea şi instruirea acestui personal pentru ca în perioada de 6 luni prevăzută de art. 142 alin. (10) din Legea nr. 304/2022, să se poată asigura preluarea bugetului instanţelor arătate la alin. (2) al aceluiaşi articol.

4. Potrivit dispoziţiilor art. 20 alin. (2) din Legea nr. 304/202, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie asigură interpretarea şi aplicarea unitară a legii de către celelalte instanţe judecătoreşti, potrivit competenţei sale.

Asigurarea interpretării şi aplicării unitare a legii, se poate face pe mai multe căi şi în mai multe forme:

Căile formale recunoscute de lege, respectiv de Codul de procedură civilă dar şi de Codul de procedură penală, sunt recursurile în interesul legii şi pronunţarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării unei chestiuni de drept.

Acestea sunt destul de cunoscute şi destul de uzitate de către persoanele care au calitate procesuală activă în declanşarea acestor proceduri.

Dacă în legătură cu aplicarea procedurii prevăzute de lege pentru soluţionarea recursului în interesul legii, nu există probleme, în legătură cu cererile privind pronunţarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept se pot face următoarele observaţii:

Din analiza numărului de **sesizări prealabile soluţionate în cursul anului 2021, respectiv 87 în materie civilă, un număr de 44 au fost respinse ca inadmisibile, reprezentând un procent de puţin peste 50%** din numărul total, ceea ce reprezintă foarte mult.

Deasemenea, **în cursul anului 2022** au fost soluţionate 103 sesizări(21 de sesizări au fost conexate la altele), **fiind pronunţate 82 de decizii, dintre care un număr de 42 au fost soluţii de respingere ca inadmisibile**, deci tot un procent de peste 50%

Ca atare, ar trebui **ca judecătorii desemnaţi de Preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în cadrul reţelei pentru unificarea jurisprudenţei** să ţină legătura cu toate curţile de apel, să poarte discuţii mai aplicate la nivelul conducerii acestor instanţe cu privire la condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească o sesizare prealabilă, pentru ca aceasta să fie considerată admisibilă, potrivit practicii Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, pentru a se evita în acest fel încărcarea inutilă a rolului instanţei supreme cu astfel de sesizări.

O altă cale de unificare a practicii judiciare este aceea mai puţin formală, prevăzută de Regulamentul de organizare şi funcţionare administrativă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în art. 55 alin. (1) şi anume participarea la şedinţele de secţie în care se dezbate jurisprudenţa secţiei.

Deşi textul de lege nu prevede obligativitatea aplicării hotărârilor adoptate în şedinţa de secţie cu prilejul acestor dezbateri, în practică, aceasta este o cale importantă de unificare a practicii judiciare, de cele mai multe ori judecătorii aflaţi în minoritate achiesând la opinia juridică exprimată de judecătorii cu opinie majoritară.

Legat de acest aspect trebuie menţionat faptul că, **începând cu 01.02.2021 a fost operaţionalizat Compartimentul pentru studiul şi unificarea jurisprudenţei**, eveniment ce s-a înscris în eforturile Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie de asigurare la cel mai înalt nivel a funcţiei constituţionale referitoare la unificarea jurisprudenţei, inclusiv prin mecanisme de prevenire a apariţiei situaţiei de practică neunitară.

Deasemenea, tot în **cursul anului 2021 a fost creat un Registru de jurisprudenţă pe materii**, care este întocmit de compartimentul amintit mai sus, pe baza fişelor de jurisprudenţă elaborate de completurile de judecată ale secţiilor, în care se regăsesc hotărârile judecătoreşti prin care a fost dezlegate probleme de drept relevante pentru fiecare secţie.

Acest compartiment a fost completat cu un număr mai mare de posturi, urmând ca în viitor schema să fie completată în mod efectiv cu un număr sporit de magistraţi-asistenţi, dar şi de grefieri.

Pe viitor, pe măsură ce acest compartiment va fi încadrat cu un număr suficient de magistraţi-asistenţi, ar putea să fie desfăşurate activităţi nu doar privind studiul şi unificarea jurisprudenţei, ci şi activităţi ce **vizează analiza constituţionalităţii legilor înainte de promulgare** şi prezentarea către

conducerea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a unor eventuale situaţii în care s-ar impune sesizarea Curţii Constituţionale.

Totodată, o modalitate importantă de unificare a practicii judiciare este aceea prin care se face cunoscută practica judiciară a formaţiunilor de judecată din cadrul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie tuturor celorlalte instanţe dar şi tuturor persoanelor interesate prin punerea la dispoziţia acestora a hotărârilor de speţă, anonimizate, pe materii şi domenii de activitate, astfel încât atât instanţele cât şi justiţiabilii sau potenţialii justiţiabili pot să cunoască practica judiciară a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în toate domeniile de competenţă şi în ce priveşte toate formaţiunile de judecată.

Deasemenea, aşa după cum s-a arătat mai sus, trebuie folosită în mod corespunzător reţeaua pentru unificarea jurisprudenţei.

În vederea garantării principiului transparenţei actului de justiţie au fost luate o serie de măsuri menite să îmbunătăţească şi să asigure gratuitatea accesului publicului la jurisprudenţa instanţei supreme pentru o mai bună cunoaştere a importanţei şi rolului social al practici judiciare ca izvor de drept.

Astfel, a fost şi trebuie continuată publicarea pe pagina de internet a instanţei, în cadrul rubricii intitulată *„Biblioteca digitală – jurisprudenţă"* am întregii jurisprudenţe a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

De asemenea, trebuie continuată publicarea pe pagina de internet a Buletinului Casaţiei, a Buletinului jurisprudenţei şi a Buletinului jurisprudenţei în materia răspunderii disciplinare.

Totodată, în materia recursului în interesul legii şi a sesizărilor prealabile trebuie continuată publicarea comunicatelor de presă.

5. În ce priveşte situaţia spaţiilor în care îşi desfăşoară activitatea Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, aceasta nu este tocmai cea mai corespunzătoare pentru funcţionarea unei instanţe supreme.

Trebuie remarcat faptul că, de la începutul anul 2019, Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal şi-a desfăşurat activitatea într-o altă locaţie, situată pe bulevardul Octavian Goga, într-un spaţiu care a oferit condiţii mai bune de muncă personalului din cadrul acestei secţii, însă, acest fapt nu a înlăturat toate inconvenientele legate de lipsa de spaţiu pentru locaţia din strada Batiştei nr. 25.

La începutul anului 2023 a fost emis un Ordin al Ministrului Dezvoltării şi Lucrărilor Publice (nr. 17/05.01.2023) prin care a fost aprobată o investiţie pentru locaţia din strada Batiştei, nr. 25, iar cel mai probabil în cursul acestui an vor începe lucrările de modernizare la acest imobil, urmând ca la final să se rezolve într-o bună măsură problemele legate de inadecvarea spaţiului în care îşi desfăşoară în prezent activitatea instanţa supremă.

VI. Compatibilitatea prezentului proiect cu proiectul de exercitare a atribuţiilor specifice funcţiei de preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie

Deşi această procedură de ocupare a funcţiei de vicepreşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie a început sub imperiul Legii nr. 303/2004 şi, respectiv, al Legii nr. 304/2004, totuşi, activitatea vicepreşedintelui instanţei supreme se va desfăşura în temeiul dispoziţiilor Legii nr. 303/2022 şi al Legii nr. 304/2022.

Potrivit dispoziţiilor art. 143 alin. (2) din Legea nr. 303/2022, „ în cazul candidaţilor pentru funcţiile de vicepreşedinte şi preşedinte de secţie, Secţia pentru judecători a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie solicită preşedintelui Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie avizul cu privire la compatibilitatea planului managerial întocmit de candidat cu planul său managerial".

Totodată, potrivit dispoziţiilor art. 18-20 din Regulamentul de organizare şi funcţionare administrativă al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, vicepreşedinţii îşi desfăşoară activitatea potrivit atribuţiilor stabilite de preşedintele instanţei, de aceea trebuie menţionate câteva măsuri pe care şi le-a propus preşedintele în exerciţiu în proiectul său de exercitare a atribuţiilor specifice şi care sunt compatibile cu atribuţiile vicepreşedintelui.

1. În ce priveşte resursele umane necesare organizării activităţii de judecată în condiţii de calitate şi celeritate este necesară mărirea schemei de personal în ce priveşte magistraţii asistenţi şi grefierii, deoarece numărul de posturi al acestora este în discordanţă cu volumul mare de activitate al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, motiv pentru care trebuie continuate demersurile de suplimentare a numărului de posturi pentru aceste categorii de personal (H.G. nr. 563/2020 şi H.G. nr. 1387/2022), activitate care, practic, s-a şi realizat în ce priveşte pe magistraţii-asistenţi.

Crearea unor formaţiuni stabile pentru fiecare structură de judecată ar putea conduce la o gestionare mai eficientă a cauzelor repartizate spre soluţionare, fiind utilă, în acest sens, generalizarea la nivelul secţiilor a unei formule prin care fiecărui judecător să-i fie repartizat câte un magistrat asistent şi câte un grefier.

2. Aşa după cum s-a arătat mai sus, Înalte Curte de Casaţie şi Justiţie îşi desfăşoară activitatea în două sedii, cel principal, din strada Batiştei nr. 25 şi cel secundar, din strada Octavian Goga.

În cursul anului 2023 se vor desfăşura lucrări de modernizare a sediului din strada Batiştei, astfel încât vor fi necesare măsuri organizatorice pentru desfăşurarea activităţii instanţei pe perioada derulării lucrărilor de modernizare.

Soluția unui sediu secundar nu poate fi decât o soluție temporară, fiind necesar ca activitatea tuturor secțiilor și compartimentelor Înaltei Curți să se desfășoare în același sediu, în actuala conjunctură, judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal fiind nevoiți să se deplaseze periodic la sediul din strada Batiștei pentru întocmirea rapoartelor la completurile de soluționare a recursului în interesul legii și pentru rezolvarea unor chestiuni de drept, cât și pentru ședințele de judecată la aceste completuri.

3. O problemă majoră de natură a afecta calitatea activității Înaltei Curți de Casație și Justiție o reprezintă volumul foarte mare de activitate, problemă ce nu-și poate găsi rezolvarea decât printr-o reconfigurare a competențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, ceea ce implică o revizuire a legislației.

Ca atare, în perioada următoare, împreună cu judecătorii instanței supreme, pe calea oferită de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 304/2022, vor trebui formulate propuneri concrete pentru reducerea competenței fiecărei dintre formațiunile de judecată de la Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel încât volumul de activitate să se reducă, iar instanța supremă să poată să-și îndeplinească rolul constituțional principal, acela de unificare a practicii judiciare.

4. În ce privește unificarea practicii judiciare, trebuie continuată și întărită activitatea Compartimentului de studiere și unificare a practicii judiciare, pe lângă celelalte modalități de unificare a practicii judiciare amintite mai sus, deoarece, această modalitate și-a dovedit deja eficiența, urmând ca pe viitor acest compartiment să se ocupe, eventual, și de studierea și sesizarea unor aspecte de neconstituționalitate a unor legi înainte de promulgare, atribuție prevăzută de art. 146 din Constituția României și de art. 27 lit. b) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară.

În timp, instanța supremă și-a exercitat acest rol doar cu privire la legi care vizau administrarea sistemului judiciar sau care aveau impact direct asupra activității de judecată, fiind necesară extinderea acestei atribuții și la alte categorii de acte normative, însă, un astfel de demers ar impune folosirea unui compartiment specializat care să se ocupe de această chestiune, cum este Compartimentul de studiere și unificare a practicii judiciare, dat fiind caracterul imperativ al termenelor reglementate prin Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

În altă ordine de idei, ar trebui elaborate niște ghiduri de orientare a instanțelor în declanșarea mecanismelor de unificare a jurisprudenței, fapt ce ar face posibilă reducerea numărului sesizărilor constatate, ulterior, ca fiind inadmisibile, aceasta putând duce la degrevarea de aceste cauze și concentrarea pe chestiunile apte de a genera practică neunitară.

Deasemenea, ar fi necesară crearea unui mecanism privind o mai bună cunoaștere și aplicarea directă a jurisprudenței instanței supreme, nu doar de către celelalte instanțe din sistemul judiciar, dar și de organele administrației

publice, fapt ce ar face posibilă reducerea numărului de cauze de contencios administrativ cu care sunt sesizate instanțele judecătorești.

5. Așa după cum s-a arătat mai sus, potrivit art. 142 din Legea nr. 304/2022, bugetele curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și judecătoriilor vor fi preluate de Înalta Curte de Casație și Justiție, iar acest proces va dura, potrivit legii, 6 luni de la data intrării în vigoare a noii legi.

În această perioadă, trebuie mărită schema de personal și creat un nou compartiment care să se ocupe de această preluare a bugetelor, dar și de funcționarea corespunzătoare, ulterioară preluării bugetului, a acestei activități deosebit de importante.

Este necesară punerea în practică a propunerii președintelui instanței supreme în ce privește elaborarea unor documente de planificare bugetară multi-anuală, pe baza cărora să se fundamenteze proiectele anuale de buget, în acord cu criterii de proiecție și execuție bugetară relevante și strict monitorizate, fapt ce ar permite conturarea unor proiecte de investiții care să permită dezvoltarea și modernizarea instituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În acest context, este necesară punerea în practică a unei strategii multi – anuale de dezvoltarea a infrastructurii informatice a instanței, legat de funcționarea dosarului electronic, cu posibilitatea accesării unor noi proiecte de finanțare, deoarece, prin dezvoltarea sistemului informatic se asigură un suport esențial pentru modernizarea actului de justiție.

Ianuarie 2023